

15. Bölüm

Endokrin Sistem Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı

Serpil YÜKSEL¹

1. Giriş
2. Endokrin sistemin anatomi ve fizyolojisi
3. Endokrin sistemin tanılanması
4. Kullanılan tanı testleri
5. Cerrahi gerektiren hastalıklar ve hemşirelik bakımları
6. Kaynaklar

¹ Doç. Dr. Serpil YÜKSEL, Necmettin Erbakan Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği AD. Konya yukselferil1977@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Aksoy G, Kanan N. Metabolik ve endokrin sistemin cerrahi hastalıkları ve bakımı. In: Ak-yolcu N, Kanan N, Aksoy G, ed. Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği II. 2. baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitapevleri, 2019; 245-323.
2. Altun Uğraş G. Sinir sistemi cerrahisinde görülen metabolik sorunlar ve hemşirelik bakımı. In: Öztekin SD, ed. Nöroşirürji Hemşireliği. 1. Baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitapevleri, 2015; 233-252.
3. Aydoğdu A, Meriç C, Yıldız R, et al. Paratiroid kanser olgusu. *Gülhane Tıp Derg.* 2011; 53: 139-142.
4. Büyükaslan H, Kaya H, Gökdemir MT. Feokromasitoma. *Göztepe Tıp Dergisi.* 2014; 29(1): 38-40.
5. Ertörer ME. Miksödem koması. *Türkiye Klinikleri J Endocrin-Special Topics.* 2016; 9(2):31-35.
6. Gazioglu N, Kemerdere R, Güler H, et al. Hipofiz cerrahisi. *Türkiye Klinikleri J Endocrin-Special Topics.* 2014; 7(2): 60-66.
7. Greenleaf EK, Goyal N, Hollenbeak CS, et al. Resource utilization associated with cervical hematoma after thyroid and parathyroid surgery. *J Surg Res.* 2017; 218: 67-77.
8. Hitch JA. Assessment: endocrine system. In: Harding MM, Kwong J, Roberts D, Reinisch C, eds. *Medical Surgical Nursing Assessment and Management of Clinical Problems.* 11th ed. St. Louis Missouri: Elsevier, 2020; 1089-1107.
9. Ivan ME, Iorqulescu JB, El-Sayed I, et al. Risk factors for postoperative cerebrospinal fluid leak and meningitis after expanded endoscopic endonasal surgery. *Journal of Clinical Neuroscience.* 2015; 22(1): 48-54.
10. Karadağ M, Irmak B. Endokrin sistem cerrahisinde bakım. In: Karadağ M, Bulut H, ed. *Cerrahi Hemşireliği-2: Kavram Haritası ve Akış Şemalı.* 1. baskı, Ankara: Vize Yayıncılık, 2019; 1038-1084.
11. Karaveli Çakır S. Endokrin sistem hastalıkları. In: Çelik S, Taşdemir N, ed. *Güncel Yöntemlerle Cerrahi Hastalıklarda Bakım.* 1. Baskı. Adana: Çukurova Nobel Tıp Kitabevi, 2018; 381-412.
12. Kelly KA. Endocrine problems. In: Lewis SL, Bucher L, Heitkemper MM, Harding MM, Kwong J, Roberts D, Eds. *Medical-Surgical Nursing Assessment and Management of Clinical Problems.* 10th ed. St. Louis Missouri: Elsevier, 2017; 1156-1183.
13. Marina_ua. Set of endocrine organs. <https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/set-endocrine-organs-vector-medical-infographic-1221759598>, Erişim tarihi: 28.10.2020
14. Özdemir D, Beştepe N, Dellal FD, et al. Toksik nodüller ve multinodüler guatrlı hastalarda tiroid kanser sıklığı. *Ankara Med J.* 2018;(4):664-674.
15. Schreckinger M, Walker B, J. Knepper J, et al. Post-operative diabetes insipidus after endoscopic transsphenoidal surgery. *Pituitary.* 2013; 16(4): 445-451.
16. Shanvood. The endocrine system. <https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/schematic-colorful-vector-illustration-endocrine-system-454683379>, Erişim tarihi: 28.10.2020
17. Şişman P, Cander S. Primer adrenal yetmezliğin tanı ve tedavisi. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi.* 2016; 42(2-3): 111-119.
18. Talutis SD, Drake FT, Sachs T, et al. Evacuation of postoperative hematomas after thyroid and parathyroid surgery: An analysis of the CESQIP Database. *Surgery.* 2019; 165(1): 250-256.
19. Takizawa N, Tanaka S, Oe S, et al. (2017). Hypothalamo-hypophysial system in rats with autotransplantation of the adrenal cortex. *Molecular Medicine Reports.* 2017; 15: 3215-3221.

20. Tanrıöver N, Günaldıf Ö, Kuruoğlu E. Cushing hastalığı ve cerrahi tedavisi. *Türk Nöroşir Derg.* 2014; 24 (Ek Sayı: 3): 83-92.
21. Terris DJ, Snyder S, Carneiro-Pla D, et al. American Thyroid Association Statement on outpatient thyroidectomy. *Thyroid.* 2013; 23(10): 1193-1202.
22. Urbano FL. Signs of hypocalcemia: Chvostek's and Trousseau's signs. *Hospital Physician.* 2000; 36(3): 43-45.
23. Wojtczak B, Aporowicz M, Kaliszewski K, et al. Consequences of bleeding after thyroid surgery –analysis of 7805 operations performed in a single center. *Arch Med Sci.* 2018; 14(2): 329-335.
24. Yuan W. Managing the patient with transsphenoidal pituitary tumor resection. *Journal of Neuroscience Nursing.* 2013; 45(2):101-107.
25. Yüksel S, Altun Uğraş G. Nursing care after endoscopic pituitary surgery. In: Arapgırlıoğlu H, Atık A, Elliott RL, Turgeon E, eds. *Researches on Science and Art in 21 st Century Turkey.* 1st ed. Ankara: Gece Publishing, 2017; 1435-1441.
26. Yüksel S, Öztekin SD, Temiz Z, et al. The effects of different degrees of head-of-bed elevation on the respiratory pattern and drainage following thyroidectomy: a randomized controlled trial. *African Health Sciences.* 2020; 20(1): 488-497.
27. Zhang X, Du W, Frang Q. Risk factors for postoperative haemorrhage after total thyroidectomy: Clinical results based on 2,678 patients. *Sci Rep.* 2017; 7(1): 7075.